

Het Land van Leeghwater voor kinderen

Een spelroute voor kinderen vol verrassingen, spannende ontdekkingen en lekkere dingen

Introductie

Heb je wel eens gehoord van Jan Adriaanszoon Leeghwater? Leeghwater was een hele bijzondere man. Ongeveer 400 jaar geleden bestond Noord Holland voor een groot deel uit meren. Als het slecht weer was of als het water heel hoog stond verdwenen hele dorpen door de overstromingen. Leeghwater vond dit natuurlijk erg vervelend en besloot een oplossing te bedenken om zijn voeten droog te houden. En hij kwam met een fantastisch plan. Hij ging de meren droogleggen (polders). Moet je je voorstellen hele grote meren, nog groter als misschien de stad of het dorp waar je woont. Hij ging het water uit het meer halen, zodat mensen op de bodem konden wonen. Klinkt raar hè, maar toch is het zo. Leeghwater woonde in De Rijk, het dorp waar je nu bent.

Leeghwater's vader was timmerman en hij ging hetzelfde werk als zijn vader doen. In zijn werk kwam hij ook in aanraking met molens. Toen kwam hij op het briljante idee om molens in te zetten om het water weg te malen. Hij ontwierp en maakte een molen die dit allemaal kon doen. Dijken plaatsen hij rond het land. Hoe dit allemaal werkt kun je in de Museummolen zien, erg interessant. Omdat hij van hoog water laag water maakte, gaven de inwoners van zijn geboortedorp de Rijk hem de bijnaam 'Laagwater'. Later werd dit Leeghwater.

Het werk van Leeghwater is zo uniek dat één van de polders op een lijst staat voor hele bijzondere monumenten, de Unesco werelderfgoedlijst. Op deze lijst staan ook bijvoorbeeld de pyramiden in Egypte en de Chinese muur, maar ook de Beemster!

Spelroute

Je gaat nu een route op de fiets rijden die over de bodem van de drooggemalen meren gaat, spannend hè! De route zit vol verrassingen, spannende en lekkere dingen. Wat dacht je van een spannende zoektocht, varen, lekkere pannenkoeken eten en een Oud-Hollands snoepwinkeltje bezoeken? Veel plezier.

Fietsroutenetwerk (voor papa en mama)

In het Land van Leeghwater is onlangs een fietsroutenetwerk gerealiseerd. De genummerde routes leiden u van knooppunt naar knooppunt en bieden optimale keuzevrijheid om zelf uw route samen te stellen. Op elk knooppunt waar routes elkaar kruisen, kunt u informatiepanelen raadplegen om uw verdere route te bepalen. Om het u nog makkelijker te maken hebben wij voor u een afwisselende familieroute uitgestippeld, de spelroute van Leeghwater.

Start route

A. VVV Graft-De Rijk

Je gaat naar VVV Graft-De Rijk. De VVV is in het oude gebouw, een raadhuis, dat Leeghwater heeft ontworpen. Van de medewerker van de VVV krijg je een fietsplattegrond.

De start van de route begint met een bezoek aan Museum In 't Houten Huis.

B. Bezoek aan Museum In 't Houten Huis

In Museum In 't Houten Huis kun je meneer Leeghwater ontmoeten! Bestudeer meneer Leeghwater goed, want je krijgt hier nog een opdracht over. In dit spannende museum zie je hoe het was om in de tijd van meneer Leeghwater te leven. Weet je dat mensen helemaal naar de Noordpool gingen om op walvissen te jagen? Nu mag dat niet meer, maar toen deden de mensen dit om te overleven. In het museum hebben ze een zoektocht voor je. Zo kun je op ontdekking gaan in het museum en krijg je veel spannende verhalen te horen. Er is ook een spannende korte film en kleine videoschermen opgesteld, die je mag gebruiken.

Vraag aan de medewerker achter de balie maar naar de zoektocht. Als je klaar bent met de zoektocht is er een beloning voor je, maar dan moet je wel je best doen bij de zoektocht. Veel plezier.

Hoe was de zoektocht? Nu ga je nog meer dingen doen. Wat dacht je van Oud-Hollands Snoep en pannenkoeken eten? Je gaat ook varen! Lijkt je dit wel leuk? Spring dan maar snel op je fiets en rij maar naar **knooppunt 62**. Laat je papa of mama maar de weg zoeken, jij gaat allemaal afwisselende dingen doen. Je moet onderweg goed opletten, want je krijgt een paar opdrachten. Als je deze opdrachten goed uitvoert, dan krijg je straks een verrassing! Daar gaan we dan.

Heb je geen eigen fiets meegenomen dan is er een fietsverhuur - tankstation 'De Poel' - waar je fietsen kunt huren. Het is een klein eindje lopen of anders ga je misschien met de auto.

C. Fietsroute

Voor papa en/of mama: dit is de route die gefietst gaat worden: knooppunt 62, 58, 80, 81, 82 en 62 (ongeveer 10 kilometer).

Op het opdrachtenformulier staan de opdrachten en andere informatie. Als je de vragenlijst hebt ingevuld, kun je naar de VVV Graft De Rijk gaan om de vragen na te laten kijken en krijg je een beloning!

Wij hopen dat je veel plezier hebt en we zien je graag weer terug!

We hebben nog een aantal andere tips voor je die je kunt doen als je klaar bent met de fietstocht.

D. Leuke tips

Varen

Je kunt een vaartocht maken, bijvoorbeeld in een roeiboot of in een kano of in een fluisterbootje. Een fluisterbootje is een bootje met een elektrische motor die heel milieuvriendelijk is. Dit zijn de adressen en een korte omschrijving;

- 't Ouweland (De Rijk) – fluisterboten. Je kunt hier een picknickmand meekrijgen gevuld met heerlijkheden.
- Boerderij Schermereylandt (De Rijk) – kano's en roeiboten. Deze boerderij is heel goed voor de natuur, je kunt zelf op de boerderij een kijkje nemen en je kunt hier ook kamperen.
- Café-restaurant De Vriendschap (Driehuizen) – kano's, roeiboten en fluisterboten. Ze hebben hier hele lekkere pannenkoeken.
- Camping en Tuinderij Welgelegen (Graft) – kano's en roeiboten. Heel leuk ook om te kamperen.
- Café-restaurant De Jonge Ruiter (Grootschermer) – kano's, motorboten en fluisterboten. Hier kan je gezellig eten en ze hebben een heel mooi terras aan het water.
- Restaurant De Kleine Haag (Noordeinde) – roeiboten. Gezellig restaurant. Ze serveren heerlijke hapjes op het terras aan het water.

Museummolen

Dit is een molen die je kunt bezoeken. Dan kun je zelf zien hoe een molen werkt en hoe de polder is gemaakt. Ze hebben hier ook een spel!

Forten

In het Land van Leeghwater zijn heel veel forten en sommigen kun je ook bezoeken. De forten zijn niet altijd open. Het beste is als je de medewerker van de VVV vraagt wanneer je een fort kunt bezoeken. Misschien moet je nog een keer terug komen. De forten zijn heel spannend.!

Speelmuis

Er is een speelgoedwinkel in Noordbeemster. Je vindt hier allerlei speelgoed, bijvoorbeeld ook poppenhuizen, houten speelgoed en speelgoed voor buiten.

Veel plezier met de route!

Opdrachtenformulier

Je kunt een bonus prijs winnen door een hele mooie tekening te maken, namelijk een tekening van Leeghwater. Maak deze tekening maar op de achterkant van dit formulier en lever deze in bij de VVV. Alle tekeningen komen op de website www.landvanleeghwater.nl te staan en aan het eind van het jaar maken we bekend wie de mooiste tekening gemaakt heeft en die wint een hele mooie prijs. Maak de tekening maar onderweg als je ergens rustig zit. Als je geen potlood of pen hebt, vraag dan de medewerker van de VVV of je een pen of potlood mag lenen.

De opdrachten beginnen hier:

Als je langs het bezinestation 'De Poel' gekomen bent(richting knooppunt 62) zie je aan de rechterkant bij Galerie de Eilandspolder allemaal rare vogels in de tuin staan.

1. Hoeveel 'vogels' tel je met gele snavels achter het hek?

- a. 2
- b. 3
- c. 4

2. Als je iets verder rijdt zie je een bord aan de rechterkant dat je daar model.... kunt bekijken en kopen.

- a. auto's
- b. vliegtuigen
- c. treinen

Je bent nu het dorp uitgereden (bij knooppunt 62) en rij je op een lange weg. Stop ongeveer in het midden.

3. Hoeveel kerktorens tel je om je heen?

- a. 2
- b. 3
- c. 4

Aan het eind van de lange weg zie je knooppunt 58 staan, ga daar maar heen. Je moet nu goed opletten, op het ANWB bordje zie je een bordje staan 'Drop van Krop', ga daar maar heen. Dit is een Oud-Hollands snoepwinkelje, waar je een snoepje kunt kopen. Er is ook een speeltuintje, kun je even spelen.

Als je lekker je snoep gegeten en gespeeld hebt gaan we weer op de fiets, want we moeten nog meer dingen doen. Je gaat nu richting knooppunt 80.

Je moet nu heel goed opletten. Als je een tijdje langs het water gefietst hebt, zie je aan de overkant van het water een gemaal staan, met daar achter een molen. Weet je wat een gemaal is?

Een gemaal is een grote pomp die het water van de ene sloot naar de andere sloot kan pompen. De ene sloot ligt lager dan de andere en om te voorkomen dat de lage sloot overstroomt, pompt het gemaal het water naar de hogere sloot. Zo houden ze drogen voeten in de polder! Zie je ook het hoogteverschil? Links is het drooggemalen land (de schermer) en rechts 'het oude land', de Eilandspolder.

4. Hoe heet dit gemaal?

- a. Juliana
- b. Beatrix
- c. Wilhelmina

Als je langs het gemaal (aan de overkant) gefietst bent, zie je aan je rechterhand een molen zonder kap. Hier wonen nu mensen in, grappig hè.

5. Hoe heet de molen zonder kap?

- a. De Wester
- b. De Ooster
- c. De Zuider

Nu fiets je naar het dorp Driehuizen. In het dorp Driehuizen is een pannenkoeken restaurant ' De

Vriendschap'. Vraag maar aan papa en/of mama of je hier een pannenkoek mag eten.

Na Driehuizen fietst je naar knooppunt 81 en vervolgens naar 82. Tussen knooppunt 81 en 82 moet je goed opletten. Aan de linkerkant zie je een huis liggen. Dit huis heeft een tuin met een aantal bijzondere dieren.

6. Welke dieren staan er in de tuin?

- a. Tijgers
- b. Olifanten
- c. Kangaroes

Bij knooppunt 82 ga je even linksaf het dorp Grootschermer in. Aan het eind van de weg staat rechts een oud gebouw, een raadhuis.

7. Uit welk jaar stamt dit raadhuis?

- a. 1552
- b. 1752
- c. 1652

Je gaat nu weer terug naar knooppunt 82 en vervolgens naar knooppunt 62, richting Graft. In het dorpje Graft zie je allemaal oude gebouwen staan, waar je ook in kunt. Kijk maar wat doet. Dit was het einde van de route. Vergeet niet de antwoorden in te leveren bij de VVV!

Maak hier de tekening van Leeghwater.